

The poor Brahmin

Prologue

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་
རྒྱལ་བུ་ཉི་མའི་མགོན་མེད་ཟེན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། དེའི་ཚེ་
ཡུལ་དེ་ན་བུ་མེད་ཉི་མའི་ཤུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། བུ་མེད་དེའི་རྒྱུ་མ་དེ་རབ་
ཏུ་མི་སྐྱལ་ཅིང་མིག་གཉེས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། མི་མཐོང་བ་དེ་ལ་བྱ་མོ་ནི་མེད་ཀྱི། བྱ་

མོ་བདུན་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་དབུལ་ཐོངས་སོ། བུ་མེད་དེའི་བྱ་མོ་དེ་དག་འོ་ཀྱང་སོ་སོར་
བག་མར་བཏང་སྟེ། ཕྱིས་མག་པ་དག་འདུས་ནས། བུ་མེད་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡང་ཁྲོ་ཞིང་
གཏུ་མོ་ཞིག་སྟེ། བྱ་མོ་དང་། མག་པ་དག་འོང་བ་ལ་ཁྲོ་ནས་བྱ་མོ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་མ་
ལ་གཤེའོ། དེའི་ཚེ་ན་ཞིང་དག་ཀྱང་བར་རན་ནས། བྱིམ་མཚོས་ལ་བ་ཡང་ཞིག་
བརྟམ་ཏེ། ཞིང་ཐོག་ཏུ་སོང་སོང་བ་ལས། ལེགས་བར་མ་བསྐྱུངས་པས་སྟོར་ཏོ། དེའི་

ཚེ་ན་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ཤུ་ཤས་འདི་སྐད་དུ་བསམས་སོ། །བདག་གིས་སྟོན་ཉེས་པ་ཅེ་ཞིག་
བྱས་ན། བྱིམ་དུ་འོངས་ན་ནི། རྒྱུ་མ་ཉུག་ཏུ་སྟོ་ཞིང་བྱ་མོ་བདུན་དང་། མག་པ་
རྩམས་ཀྱིས་འདུག་ཏུ་མི་སྟེར། ད་ལྱིམ་མཚོས་ཀྱི་བ་ཡང་བརྟམ་ན་ནི། ལྟོར་བར་གྱུར་
ཏེ། བདག་གིས་བཙམ་ཀྱང་མ་རྟེན་ན། ཇི་ལྟར་བྱ་? ། ལྟམ་ལྱ་ངན་གྱིས་ཡི་ལུག་སྟེ་
འདུག་པ་ལས། རྒྱ་མ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོ་ཤིང་དུང་ན་དབང་པོ་ཀུན་ཞི་ཞིང་
བདེ་བར་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ།

བུ་མེད་དེས་འགའར་བ་ལ་སྟོན་ཚུགས་སུ་བཙམ་ཏེ། རྒྱུ་ཚད་ཀྱི་བར་དུ་བརྟམས་
ནས་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བསམས་སོ། །དེ་སྟོང་གོ་ཏེ་མ་ནི་རབ་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་དོ། དེ་ལ་
རྒྱུ་མས་སྟོ་བ་ཡང་མེད། བྱ་མོ་ངན་པ་དང་། མག་པས་གཙེ་བ་ཡང་མེད། ཞིང་བར་

རན་ཏེ་སྐྱང་བརྟུ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་ལྷ་ངན་མེད་དོ། ། ལྟམ་བསམས་ནས་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་སྐུལ་
ཏོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེས་བའི་སྟོན་གང་ཡང་
མེད། རྒྱུ་མ་ངན་པ་ཡང་མེད་ན། གཤེ་ཞིང་སྟོ་བ་རྩ་ཅེ་སྟོས། བྱ་མོ་བདུན་གྱི་འཚོ་བ་
ཡང་མེད། མག་པ་བྱིམ་དུ་འདུ་བ་ཡང་མེད། ཞིང་བར་རན་པ་དང་། སྐྱང་སྟོར་བཅིམི་

ལྷ་ངན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དོ། ཁྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་དགའམ། ། ཞེས་བཀའ་སྐུལ་
པ་དང་། བུ་མེས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་ཏོ། །བདག་ད་ལྟར་
བྱིམ་ལ་དུར་ཅོམ་དུ་འཛོལ་ཏེ། རྒྱུ་མ་དང་། བྱ་མོ་ལ་དག་ཅོམ་དུ་སེམས་སོ།
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གནང་ན་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །

ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ །ལེགས་པར་འོངས་སོ། ། ཞེས་
 བཀའ་རྒྱལ་པས། སྐད་དང་ཁ་སྐྱུ་རང་བྱི་སྒྲ་དག་སྤོང་དུ་གྱུར་དོ།
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ ཅི་རིགས་པར་ཚོས་བསྐྱུན་ནས། དེ་སྟེང་དུ་དྲི་མ་ཀུན་
 ཟད་དེ་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་གསོལ་
 བ། །ལེགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སེམས་ཚན་གྱི་དོན་མཛོད་བ་བསམ་གྱིས་མི་
 ལྟབ་པོ། བླ་མ་ཟེ་འདིས་སྟོན་ལེགས་པ་ཅི་ཞིག་བཀྱིས་ན། ཞེས་པའི་སྟོན་ཀུན་དང་བྲལ་
 ཏེ། རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ལ་ཚོན་ཞེན་སྐྱ་བ་ལྟར་དག་བ་ལ་ཡན་པའི་དོན་ཐོབ་
 པར་གྱུར། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་རྒྱལ་བ། ། བླ་མ་ཟེ་
 འདི་དེ་ལྟར་འབའ་ཞིག་ངས་ཕན་བཏགས་ཏེ་བདེ་བར་བྱས་པར་མ་ཟད་གྱི་སྟོན་
 འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཞེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་ཞིང་བདེ་བར་བྱས་སོ། ། ཀུན་
 དགའ་བོས་གསོལ་བ། འདས་པའི་དུས་ན་བླ་མ་ཟེ་འདི་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་མཛོད་བ་རྒྱས་
 པར་བསྐྱུན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་བ། ། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་པར་བྱའོ། ། ཀུན་
 དགའ་བོས་གསོལ་བ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་པར་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསོལ་བ་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་དོ། །

The story

སྟོན་འདས་པའི་བསྐྱུད་པ་གངས་མེད་ཚད་མེད་པའི་པ་རོལ་ན་རྒྱལ་བོ་ །མཛོམ་
 པ་། ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ་ཚོས་བཞེན་དུ་སྤྱིང་འཚོའོ། དེའི་ཚུལ་དེ་ན་
 བླ་མ་ཟེ་ །དབྱིག་པ་ཅེན་ ། ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། རབ་ཏུ་དབུལ་
 སོངས་པ། བཟའ་བ་དང་བཤོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གོ་དེས་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་སྐང་ཞིག་
 འབྲུག་ཏེ། ཉེན་པར་སྦྱོང་ནས་སྐང་དེ་འཁྱིལ་དེ་འབྲུག་བདག་དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་
 བ་དང་། དེ་ན་ཁྱིམ་བདག་ །ཞི་ཟུང་ ། ཟུང་དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྐང་དེ་འབྲུག་གི་
 བདེ་དུ་བཏང་བ་དང་། སྐང་ །སྟོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་སྟོར་དོ། ཁྱིམ་བདག་དེ་
 ཟུང་ །སྟོན་ནས་ལངས་པ་དང་། དེ་ན་སྐང་ །མ་མཐོང་ནས་དེས་དབྱིག་པ་ཅན་པ་
 ལ་ །སྐང་ག་རེ་? ། ཞེས་བྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། ། རྒྱུད་ཀྱི་འབྲུག་གི་
 བདེ་དུ་བཏང་དོ། ། རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་སྐང་ །བོར་གྱིས་སྐང་ །སྐང་བྱིན་ཅིག་
 ! ། ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། ། ངས་མ་བོར་ཤོ། ། དེ་ནས་དེ་

གཉིས་འགྲོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཐད་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བྱ་ཅག་གི་རིགས་པ་
དང་མི་རིགས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྒྲིམ་ནས་དེ་གཉིས་དོང་བ་དང་།

Problems on the way

མི་གཞན་ཞིག་གི་རྟོག་ཚད་མ་ཞིག་བྱོམ་ནས། དེས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སྒྲིམ་པ། 「
རྟོག་དམ་མ་བཏང་། ཞེས་སྒྲིམ་ནས། དེས་རྟོག་གི་སྒྲིམ་ཏེ་འཕངས་པ་དང་།
རྟོག་ཀླང་པ་ལ་ལོག་ནས་ཀླང་པ་ཆག་གོ་དེས་སྒྲིམ་པ། 「ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྟོག་
ལ་བསད་ཀྱིས། ངའི་རྟོག་གི་ཕྱིན་ཅིག་!」 「ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་ཕྱིན་ནེ་?」 དེས་
སྒྲིམ་པ། 「ཚུར་ཤོག་! རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བྱ་ཅག་གི་ཞེས་
ཆེ་གཙོ་ལོང་དོང་། ཞེས་སྒྲིམ་ནས་དེ་དག་དེར་སོང་བ་དང་། དབྱིག་པ་
ཅན་དེ་འབྲོས་པར་བརྒྱུ་ཏེ། དེས་རྟོག་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མཚོངས་པ་དང་།
དེའི་དུང་ན་ཐ་ག་པ་ཞིག་ཐགས་འཐག་ཅིང་འདུག་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་ནས་ཐ་
ག་པ་དེ་ཆེ་ལོག་པ་དང་། ཐ་ག་པའི་རྒྱང་མས་དབྱིག་པ་ཅན་དེ་བཟུང་ནས་
「ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྟོག་ལ་བསད་ཀྱིས། ངའི་རྟོག་གི་ཕྱིན་ཅིག་!」 ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་།
「ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་ཅི་ལྟར་ཕྱིན་ནེ་?」 ཞེས་སྒྲིམ་ནས། 「ཚུར་ཤོག་! རྒྱལ་པོའི་
དུང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བྱ་ཅག་གི་ཞེས་ཆེ་གཙོ་ལོང་། ཞེས་དེ་དག་
དོང་བ་ལས། ལམ་གྱི་བར་དེ་ན་རྒྱ་ལོ་གཉིང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱ་དེའི་ནང་
ནས་རྒྱ་ལོ་ཐོང་མཐུན་ཞིག་སྟེང་ལ་ལ་ནས་ཁྱེད་ཏེ་འདོད་དོ། དེ་ལ་དབྱིག་པ་
ཅན་གྱིས་「རྒྱ་ལོ་གཉིང་ཅི་ཅམ་?」 ཞེས་དྲིས་པ་དང་། 「རྒྱ་གཉིང་ཟབ་པ་
། ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། སྟེང་ལ་རྒྱ་ལོ་སྒྲིམ་སྟེང་ལ་ལ་རྒྱ་དེ་ལ་རྒྱ་དེ་དང་། དེས་དབྱིག་
པ་ཅན་བཟུང་ནས། 「ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྟེང་རྒྱ་ལོ་བརྒྱར་རོ། ། དེས་སྒྲིམ་པ་
「ངས་མ་བརྒྱར་རོ། ། ཚུར་ཤོག་! རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བྱ་ཅག་
གི་ཞེས་ཆེ་གཙོ་ལོང་། ཞེས་སྒྲིམ་ནས་དོང་དོ། དེ་ལྷས་ངལ་ནས་ཆང་ཚོང་གི་
ཁྱེད་དུ་སོང་སྟེ་ཆང་བསྐྱེད་ནས། ཆང་ཚོང་མ་དེ་ལ་བྱ་ལོ་ཞིག་བཅས་ཏེ། ལྷ་
གོས་ཀྱིས་གཞོགས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལས། དབྱིག་པ་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་

དང་། རྒྱུ་དེ་མོ་སློག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་དབྱིག་པ་ཅན་དེ་བཟུང་
 ཞེ། «རྒྱུ་ཀྱིས་ངའི་བྱ་བས་ད་ཀྱིས། དའི་བྱ་བྱིན་ཅིག་!» དེས་སྒྲུས་པ། «
 དེས་ཀྱི་མ་བསང་ན། རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་བ་ངས་ཇི་ལྟར་བྱིན།?» དེས་ «རྒྱུ་ཤོག་!
 རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་འདོད་དང། དེས་ཀྱི་བྱ་བ་གི་ཞལ་ཆེ་གཙོད་དོ།» ཞེས་
 རྒྱས་ནས་དེ་དག་དོང་བ་ལས།

Questions for the king

གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་ཤ་ཀོ་ཉ་ཀ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཅིག་འདུག་པ་དེས་དབྱིག་པ་ཅན་
 དེ་མཐོང་ནས་ «གར་འགྲོ?» ཞེས་སྒྲུས་པ་དང། «ང་ཀྱི་མི་འགྲོ་
 བ། དེ་དག་གིས་ང་ལ་ལྷིད་དོ།» «གང་དུ་ལྷིད།?» «རྒྱལ་པོའི་བྱང་
 དུ་ལོ།» «འོ་ན་ཁོ་པོའི་ཕྱིན་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱོས་ཤིག་!» «གནས་
 འདི་ཞེས་བགྲི་བ་ན། «ཤིང་ཤ་ཀོ་ལ་ཀ་དེ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཅིག་འདུག་པ། «
 བདག་ཤིང་གཞན་གྱི་ལ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་སྐད་མི་སྟན་ལ། ཤིང་འདིའི་ལར་
 འོངས་ན་སྐད་དོ་འཚའ་དུ་སྟན་ན། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་?» ཞེས་དེ་སྐད་མཆིའོ་
 » ཞེས་སྒྲོས་ཤིག་!» དེ་ནས་ཡང་གནས་གཞན་ཞིག་ན་སྒྲུལ་ཞིག་གིས་མཐོང་
 བས། རྒྱ་མ་བཞེན་དུ་ «བདག་གི་ཕྱིན་ཡང་ལྷུས་ཤིག་!» བདག་ནམ་ལྷང་ནས་ཕྱིར་
 འབྱུང་བའི་ཆོ་ཉི་བདེ། སྐར་འཇུག་པའི་ཆོ་སྐད་བཟུལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གྱུར་?
 » ཅེས་ལྷུས་ཤིག་!» དེ་དག་དོང་བ་ལས་གནས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱུང་གཞོན་ཅུ་
 ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། རྒྱ་མ་བཞེན་དུ་ཁོ་མོའི་ཕྱིན་ཡང་ལྷུས་ཤིག་!» རྒྱ་མོ་མོའི་པ་
 མའི་ལྷིམ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་ཉི་བདེ་ལྷུས་པོའི་ལྷིམ་འདོད། ལྷུས་པོའི་ལྷིམ་ན་འདུག་
 པའི་ཆོ་པ་མའི་ལྷིམ་འདོད་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལྷུས་ཤིག་!» ཅེས་སྒྲུས་ན།
 དེ་དག་དོང་བ་ལས།

Judgements of the king

རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་བྱིན་པ་དང། དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་རྐང་བ་ལ་མགོ་བོས་བྱུག་འཚལ་ཉེ་
 འདུག་པ་ཅིག་ལྟ་འཁོད་དོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་ «རྒྱུ་ཅི་ལ་འོངས་

」 ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དབྱིག་པ་ཅན་དང་བྱིམ་བདག་ཚོད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལྟུང་སྐྱེས་སོ། རྒྱལ་པོས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སྐྱེས་པ། 「ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱང་བརྟམ་
སམ།？」 「བརྟམ་སོ།」 「འོ་ན་བྱིར་བྱིན་ནམ།？」 「བྱིམ་བདག་གིས་
མཐོང་བར་བྱིན་ཏེ། ལས་ལྟུང་མེ་མ་བཏང་ངོ་།」 རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「དབྱིག་པ་
ཅན་འདིས་སྐྱང་བྱིར་བྱིན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པས་ན། ལྷེ་ཚོད་ཅིག་! བྱིམ་བདག་ཀྱང་
སྐྱང་འོངས་པར་མཐོང་ལ་མ་བཏགས་པས་ན། མིག་ལྷུངས་ཤིག་!」 ཅེས་བཅད་དོ།
བྱིམ་བདག་གིས་སྐྱེས་པ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་སྐྱང་ལྷོགས།
གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་མིག་ལྷུང་བ་བས། དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་
སྐྱོད། མི་གཅིག་གིས་སྐྱེས་པ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་རྟ་ཚོད་མ་བཀུམ་
མོ། ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟ་རི་རྩར་བསད་
」 ཅེས་དྲིས་ན། 「བདག་ལམ་ཏུ་ལྷགས་ཏེ། མཆི་མཆི་བ་ལས། མི་འདིས་「རྟ་
མ་བཏང་ཞིག་!」 ཅེས་མཆིས་ནས། བདག་གིས་དོ་ཞིག་སྐྱངས་ཏེ་འཕངས་པས་རྟ་
གུམ་མོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「རྟ་བདག་གིས་「རྟ་མ་བཏང་ཞིག་!」 ཅེས་
སྐྱེས་པས། རྟ་བདག་ལྟེ་ལྷེ་ཚོག་ཅིག་! དབྱིག་པ་ཅན་ལྟེ་དོ་འཕངས་པས་ལག་པ་ཚོད་
ཅིག་!」 མི་དེས་སྐྱེས་པ། 「གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་རྟ་བསད། གཉིས་སུ་ན་
བདག་གི་ལྷེ་བཅད་པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོད།
ཤིང་མཐའ་གྱིས་སྐྱེས་པ། 「དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་ལ་「ཆུའི་གཏིང་ཅི་ཅམ་
ཏུ་ཟེབ་?」 ཅེས་དྲིས་པས། ལ་ནས་སྤེའུ་ཐོགས་པ་རྒྱུར་ལུང་ངོ་། ཞེས་
གསོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「རྣམ་ཅི་འཁྱེར་ཡང་ཕྱག་པ་ལ་བཀུར་བར་
རིགས་ཀྱི་ལ་ནས་ཁྱེར་བས་ཤིང་མཐའ་གྱི་མདུན་སོ་གཉིས་ཚོག་ཅིག་! དབྱིག་པ་ཅན་
ལྟེ་「ཆུ་གཏིང་ལྟེ་ཟེབ་བམ་」 ཞེས་དྲིས་པས་ལྷེ་ཚོད་ཅིག་! ཤིང་མཐའ་གྱིས་
སྐྱེས་པ། 「གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་སྤེའུ་སྤོར། གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་སོ་བཅག་
པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོད།」

ཆང་ཚོད་མས་སྐྱེས་པ། 「དབྱིད་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་ལུ་བས་བསད་དོ།
དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་པ། བདག་དང་ལ་བས་ཅང་སྐྱོང་དུ་མཆིས་པས་སྐྱེན་ལ་མ་

བསྐྱེད་པར་སྐྱེན་ལ་འདུག་པས། འོག་ན་བྱ་མཚེས་པར་མ་ཚོར་ཉེ་བུ་གྱུ་མ་མོ།
 ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། ཆང་ཚོང་མ་ཉིད་ལྷོད་ལྷོད་གོར་བརྟལ་ལ་གོས་ཀྱིས་མེ་མངོན་
 པར་གཡོགས་པས་ཉེས་སོ། དབྱིག་པ་ཅན་ཉིད་སྐྱེན་ལ་མེ་རྟོག་པར་འདུག་པ་
 ཡང་ཉེས་ཀྱིས། དབྱིག་པ་ཅན་ཉིད་ལྷོད་ལྷོད་བྱོས་ལ་བྱ་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག།
 ཅེས་སྐྱེས་སོ། ཆང་ཚོང་མས་སྐྱེས་པ། ། གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་བྱ་བས་ད།
 གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་ལྷོར་བྱས་པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཀྱང་
 ལྷོ། ། ཐ་ག་བའི་ཆུང་མས་སྐྱེས་པ། ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་ལྷོ་
 བཀུ་མོ། ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་པ། ། བདག་ལ་དུ་མང་བས་འཛིགས་ཉེ་
 ཉེ་ཆེག་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་བརྒྱལ་ནས་བློས་པ་ལས། ཐག་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ་
 གུ་མ་མོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། ། སོང་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོར་གྱིས་ཤོག། ། དེས་སྐྱེས་
 པ། ། གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་ལྷོ་བས་ད། གཉིས་སུ་ན་འདི་བདག་གི་ལྷོར་བྱས་པ་
 བས་དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྷོ། ། དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ཞལ་ཆེ་
 བཅད་དེ། དབྱིག་པ་ཅན་ལ་ཡུས་བྱིན་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་རྟོ།

Two other suites

རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་བྱང་མེད་གཉིས་ཤིག་བྱ་གཅིག་ལ་བཙོང་དེ། རྒྱལ་པོ་སློ་མཁས་པས་
 ། བརྟགས་ནས་བྱང་མེད་གཉིས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། ། ལྷོད་གཉིས་ཀྱིས་བྱའི་
 ། ལག་པ་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངས་མལ་གང་གིས་ཐོབ་པ་བྱ་བྱེར་ཅིག། ། ཅེས་
 ། བསྐྱོ་བ་དང་། བྱའི་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱ་ལ་སྟོང་རྗེ་མེད་པས་སྐྱེད་ཀྱིས་མེ་དྲགས་
 ཉེ་མཐུ་ཅི་ཡོད་པས་དངས་སོ། བྱའི་མ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཉེ་བྱ་བ་བྱམས་པས་
 ། སྐྱེད་ཀྱིས་དྲགས་ཉེ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐབ་ཀྱང་དག་ཏུ་མེ་འདྲན་ནོ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་
 ། ཉོགས་ནས་དག་ཏུ་དངས་པ་དེ་ལ་འདི་ཉེ་ལྷོད་ཀྱི་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ། བྱང་མེད་
 ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པས་ན། དང་པོར་སྐྱོས་ཤིག། ། ཅེས་བྱས་པ་དང་། དལ་
 ། ཀྱིས་འདྲན་པའི་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་ཉེ་བྱ་བྱེར་རྟོ། དེ་ནས་ཡང་མེ་གཉིས་ཤིག་རས་

ཡུག་གཅིག་ལ་བཅོད་དོ། རྒྱལ་པོའི་དྲང་དུ་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་བརྟགས་ནས་
ཞལ་ཆེ་གོང་མ་འབྲིན་དུ་བཅད་དོ།

Answers of the king

དེ་ནས་དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །འདི་དག་གིས་
བདག་བབྱང་སྟེ་ཁྱིད་ཅིང་མཚེ་བ་ན། ལྷས་ཞིག་འཕྲིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་མཚེའོ། །
བདག་ཁྱེད་ལ་བྱས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་ནི་བདེ། ལྷར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི་ལྷུག་བཟུལ་ན།
ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་གྱུར་པ་ལྷས་ཤིག་། ཅེས་མཚེའོ། རྒྱལ་པོས་སྣམ་པ། ལྷུ་དེ་ལ་
ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གྱིས་ཤིག་། ཁྱོད་མེ་ཁྱོ་ཤིང་འབྲེལ་བས་ཁྱེད་ནས་འབྱུང་
བའི་ཚེ་བདེའོ། ཕྱིར་བྱང་ནས་ཁ་ཟས་མང་དུ་བློས་ལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་བཅོས་པས་
ཁྱོད་ཁྱོས་ཏེ་སྦོམ་པོར་གྱུར་པས་སྐར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁྱེད་ལ་མོངས་ནས་ལྷུག་
བཟུལ་ལོ། ། ཞེས་གྱིས་ཤིག་། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་ལ་མེ་ཁྱོ་ན། ཇི་
ལྷར་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་འཇུག་གོ། ཞེས་སྣམ་ཤིག་། དེ་
ནས་ན་རྒྱུ་མ་གཞན་ལུང་ཕྱིན་ཕྱིན་སྣམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྣམ་པ། ལ་རྒྱུང་མ་
གཞན་ལུང་ལ་ །ཁྱོད་ཀྱི་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་མཚའ་བོ་ཞིག་འདུག་སྟེ། ལྷ་ལ་སྟོན་ལོ་གྱིས་
པོའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་ན་མཚའ་བོ་ལ་ཆགས་པས་པ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་
འདོད། ལྷ་ལ་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་ན་མཚའ་བོ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཁྱོ་ལ་ཆགས་
པས་གྱིས་པོའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན་གྱིས། གན་གཅིག་ཐང་ལ་གཅིག་
ལེགས་པར་རྒྱུས་ཤིག་དང་། དེ་ལྷ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྣམ་
ཤིག་། གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་ཤ་ཀོ་ཏ་ཀ་ལ་བྱ་རོག་ཅིག་འདུག་པའི་ཕྱིན་ལོ་
སྣམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྣམ་པ། ། །ཤིང་དེའི་འོག་ན་གསེར་ཡོད་པས་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐད་སྟུན་པ་ཡིན་ནོ། ཤིང་གཞན་གྱི་དྲུང་ན་གསེར་མེད་པས་སྐད་ལོ་མི་སྟུན་
ནོ། ཞེས་གྱིས་ཤིག་། རྒྱལ་པོས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སྣམ་པ། ཁྱོད་ལ་ཞེས་པ་
མང་དུ་བྱང་ཡང་འདྲི་དང་བཅད་དོ། ཁྱོད་ལོ་ནི་དབུལ་ཕོངས་གྱིས། ཤིང་གི་འོག་ན་
གསེར་གྱི་གཏེར་ཡོད་པ་ལོ་སྐོས་ལ་ཁྱེད་ཅིག་། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་བསྟོ་

བ་བཤེན་དུ་སོ་སོའི་ཕྱིན་ཡང་བསྐོ་ནས་ཤིང་བྱང་ནས་གསེར་ཡང་ལྷུང་སྟེ་ཁྱེ་ལྷུང་
ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཚད་སོ་ཚོས་ཚུགས་ནས་ཅེས་ཀྱང་མེ་ཀྱང་མི་བེལ་ཏེ་ཅོ་གཅིག་དུ་
ལྷུག་ཅིང་བདེ་སྲིད་པར་གྱུར་ཏོ།

Afterword

ཀུན་དགའ་བོ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མངོས་པ་དེ་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག། དེ་ཞི་དང་ལྷར་ང་ལྟེ་
ཡིན་ནོ། དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བུ་མ་ཟེ་དབྱིག་པ་ཅན་དེ་ཞི་བུ་མ་ཟེ་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ལྷུག་ལོ་ཡིན་ནོ། དཔལ་
ཚོན་ཡང་ལྷུག་བུ་མ་ཟེ་མཚན་ཅད་ལས་ཐར་བར་བུ་མ་ཟེ་ལོ་ཡིན་པོ་ཚེ་ཕྱིན་ནས་བདེ་སྲིད་པར་བུ་མ་ཟེ་ང་
མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལྷུག་བུ་མ་ཟེ་ཐར་བར་བུ་མ་ཟེ་ལོ་ཡིན་མི་ཤེས་བའི་ཚོས་རིན་པོ་ཚེའི་
གཏེར་ཕྱིན་ཏོ། ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། ཚོ་དང་ཐུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་
འཁོར་མང་པོ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་མངོན་པར་དགའོ།
ཁྱེ་མ་བདག་དབྱིག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ལུ་སྟེ་སྟུམ་ཅུ་དགུ་པའོ།

The Brahmin and the five thieves

བུ་མ་ཟེ་ཞིག་ལྟེ་ལྷ་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་ཕྱེད་པར་འདོད་པ་ལས་དདུལ་དང་བཅས་པར་རང་གི་གྲོང་
ནས་ཐག་མི་རིང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སོང་ངོ། ། (རྟོ་རྗེ་སྐང་) ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་
ལ་དདུལ་བདུན་གྱིས་ར་མ་ཞིག་ལྟེ་ཉེས་པ་དང་རང་གི་གྲོང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ངོ། ། རང་གི་གྲོང་དུ་ཤོག་
པའི་ལམ་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་རྒྱན་པོ་ལྟེ་པོས་བུ་མ་ཟེ་ར་མ་དང་ཐུན་དེ་རྒྱང་མ་ནས་འོང་བར་མཐོང་
ངོ། ། བུ་མ་ཟེ་དེས་རྒྱན་པོ་རྣམས་ལྟེ་མཐོང་བའི་ཐོན་ལ་མི་ལྟེ་དེ་ཞི་ལམ་དང་ཐག་མི་རིང་བའི་གསང་
བའི་གནས་ན་འདུས་པ་དང་ལན་ཚུན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ། «བུ་མ་ཟེ་དེའི་ར་མ་ལྟེ་ར་ཚོ་
ལ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པའི་ཐུན་ལྟེ་ཡིན་པས་དེ་བརྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་?» ཞེས་སྒྲུབ་སོ། ། མི་ཞིག་
གིས་སྒྲུབ་པ་「ར་མ་ལྟེ་བརྒྱ་བུ་ལྟེ་ར་ཚོས་དེ་སྟོན་བས་དུག་པོས་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་
བའི་དེ་ལྟེ་ལྷུང་བར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིན་པེ། ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ། དེ་ནས་མི་གཞན་གྱིས་ནི་「བདག་
གིས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ལྷུང་པའི་ཐབས་ལྟེ་ཤེས་སོ། ། དེ་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཕྱིད་ཅག་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བྱོས་ཤིག་!」 ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ། མི་དེས་རྒྱན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་རང་གི་གྲོས་ལྟེ་བཤད་པ་དང་ཚོན་
རྒྱན་དང་པོས་བུ་མ་ཟེ་ར་མ་འཕྲིད་པའི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐད་ཆེན་པོས་「ཀྱེ་མ་ལྟེ་འདྲན་པའི་བུ་
ཟེ་བདག་གིས་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་སོ། ། བུ་མ་ཟེས་「མི་དེ་ལྟེ་སྟོ་རྟོ་རྣམས་ལ་ལྟེ་
ལྟེ་ཅེས་སེམས་པ་དང་ལན་ལྟེ་མི་འདེབས་པར་རྒྱན་པོ་ལས་འདས་སོ། ། རྒྱན་པོ་གཉིས་པ་དང་འཕྲད་པ་

དང་ཚོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ེ་རྒྱུ་གསལ་ཏེ། བར་འགའ་ེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར། བར་འགའ་ེ་ནི་ཞེ་
 རྒྱང་གི་ཕྱིར། བར་འགའ་ེ་ནི་གཉི་ལྷན་གི་ཕྱིར་ལུས་བཏང་ཡང་ཚས་ཀྱི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་།
 དང་ལན་འགའ་ཡང་མ་ཐང་པའི་ལུས་འདི་ཅི་རུང་། ལྷམ་བསམས་ནས། གསུམ་ཀར་འགྲོགས་ཏེ་སོང་།
 བ་དང་། རིང་པོར་མ་ཕྱིན་པར་ཕ་བོ་གཉིས་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །མཚེང་གཉིས་ེ་ཐར་གཤེགས་།
 ཤེགས་དང་། བདག་ེ་དོན་ཞིག་ེ་གཉེར་ཏེ། རྒྱུ་བཞིན་བར་མཚེའོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་སོ། ལམ་དེ་ཉིད་།
 དུ་ལྷགས་ཏེ་སྒྲག་མའི་ཚང་གང་ན་ཡོད་པར་སྐྱར་དུ་སོང་ནས། ལྷག་མའི་དུང་དུ་ཉལ་བ་དང་། ལྷག་མོ་ེ་
 ཁ་ཐམས་པས་ཟ་མ་ལུས་སོ། དེའི་ཚེ་ེ་རྒྱལ་བུས་ཤིང་གི་ཚལ་བ་རྣམས་ལོས་ལུས་ལ་ཞུགས་ེ་སྐྱེད་ནས། ལྷག་
 མོ་ལ་ཐུག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། ཁ་ེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ེ་མ་ལུས་པར་ཟོས་སོ། །

Where could he be?

ཕ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་བཟང་ནས། རིང་ཞིག་ཏུ་མ་འོངས་པས། ཕྱིར་རྗེས་བཞིན་དུ་ཚོལ་དུ་དོང་བ་ལས། ཐར་
 ལྷས་པའི་རྒྱལ་ེ་བཞུགས་ནས། །གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲག་མོ་ེ་རྣལ་པ་སྣོད་དུ་སོང་ངོ་། ལྷམ་བསམས་
 བས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། ལུ་བོ་ཐ་རྒྱུང་ེ་སྒྲག་གིས་ཟོས་ཏེ། ཤ་དང་ཞུགས་གིས་ཀུན་ཏུ་བསྐོས་ནས།
 ཚོགས་ཚོགས་ལྷར་འདུག་པར་མཐོང་ནས། ལུས་ེ་ས་ལ་བརྒྱབས་ཏེ་བརྒྱལ་ལོ། རིང་ཞིག་ེ་ལོན་པ་དང་།
 དུགས་ཕྱིར་སྐྱེད་ནས་ཚེ་དེས་བཏབ་སྤེལ་ས་ལ་འགྲོ་ཞིང་འཁམས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་བཅུན་མོ་ལུམ་ེ་
 མནལ་བའི་རྗེ་ལམ་ན་། །ཕུག་ཚོན་གསུམ་ཞིག་ེ་ཀུན་ཏུ་འཕུར་ཞིང་ཅེ་པ་ལས། རང་གི་རྒྱུང་།
 ཏུ་གཅིག་ེ་ཞུས་ཏེ་བུར་བ་། ལྷམ་རྗེས་མ་ཐག་ཏུ་སང་ནས། ལྷག་དངངས་ཏེ་རྒྱལ་བོ་ལ་བསྐྱེད་དོ། །
 བདག་གིས་གཏམ་དུ་ཐོས་ན། ཕུག་ཚོན་ེ་ནི་བུ་ལོའི་རྒྱ་སྤེ། ཕུག་ཚོན་ལ་དུ་ཚོང་གི་རྒྱུང་དུ་ེ་ཞུས་ཏེ་བུར་བ་ལས།
 བདག་གི་བུ་ནང་གི་སྐྱུག་པ་ལ་བཀའ་མི་ཤེས་དེས་ཀྱིས་། ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཏང་བ་
 ལས། རིང་པོ་ེ་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་བུ་གཉིས་ེ་ནི་འོངས་ཀྱི། །བུ་ནང་གི་སྐྱུག་པ་ེ་མ་ཉེས་སམ་ཤིག་ཟེ་?
 ། ཞེས་དི་ན། ཕུ་བོ་གཉིས་ེ་རྒྱུ་ཀྱིས་བརྒྱུངས་ཏེ། རིང་ཞིག་ཏུ་དུགས་ེ་ཀྱང་མ་ཕྱིན། ལྷ་ཡང་མ་
 ལུས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དུགས་ེ་ཕྱིན་པ་དང་། །སྒྲག་གིས་ཟོས་སོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་སོ།

Oh dear

ལྷ་མོས་དེ་རྒྱུང་ེ་སྒྲུབ་པ་ེ་ཐོས་ནས་འཁམས་ཏེ་ས་ལ་འབྲེལ་ནས་རིང་ཞིག་ེ་ལོན་པ་དང་། དུགས་
 ཕྱིན་ཏེ་བུ་གཉིས་དང་པོ་ཐང་གི་སྐྱུག་པ་ལུ་བཅས་ཏེ་སྐྱུར་བར་རྒྱལ་བུ་གང་དུ་ཚེ་འཕོས་པའི་གནས་སུ་སོང་
 ངོ། དེའི་ཚེ་ེ་སྒྲག་མོས་རྒྱལ་བུའི་ཤ་ེ་ནི་ཟང་པར་ཟོས་ཟེན་གྱི། ལུས་པ་དང་། ཞུགས་འབའ་ཞིག་གིས་ས་
 ཚོགས་ཚོགས་ལྷར་འདུག་པ་ེ་མཐོང་ནས་བཅུན་མོས་ནི་མགོ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་བོས་ནི་ལག་པ་ནས་བཟུང་ལྷེ།
 ཚེ་དེས་བཏབ་ནས་དུས་པ་དང་། དེར་ཡང་འཁམས་ནས་རིང་ཞིག་ེ་ལོན་པ་དང་ཕྱིར་སངས་སོ། རྒྱལ་
 བུ་ེ་ །སེམས་ཅན་ཚེན་པོ། དེ་དེར་ཚེ་འཕོས་ནས། །དགའ་ཐུན་། ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེས་སོ།
 །དེ་ཅིད་ཕྱིར་བདག་ཅི་རྒྱུད་པས་འདིར་སྐྱེས་། ལྷམ་བསམས་ཏེ། ལྷའི་མིག་གིས་རྒྱུད་ཐུ་ཀུན་
 ཏུ་བཞུགས་ན། བདག་ཚེ་འཕོས་པའི་ལུས་ལུ་ཚལ་ན་འདུག་པ་ལ་པ་མས་བསྐོར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་གཅགས་

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཚོས་འབྲུག་ནས། དེ་སྟེང་དུ་བྱི་མ་ཀུན་ཟད་དེ་དག་
 བཙམ་པར་ལྷུར་རྟོ། དེ་ནས་ (ཀུན་དགའ་བོས་) བཙམ་ལྡན་འདས་པ་གསོལ་བ། ལེགས་སོ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། བཟ་ཟེ་འདིས་ལྡན་ལེགས་པ་ཅི་
 ཞིག་འབྱིས་ན། ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཀུན་དང་བལ་ཏེ། རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ལ་ཚོན་ཞེན་སྐབ་སྐབ་དགེ་བ་
 ལ་ཕན་པའི་དོན་ཐོབ་པར་ལྷུར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ (ཀུན་དགའ་བོ་) ལ་བཀུ་སྐལ་བ། བྱི་
 བཟ་ཟེ་འདི་དེ་ལྟར་འབབ་ཞིག་ངས་ཕན་བཏགས་ཏེ་བདེ་བར་བྱས་པར་མ་ཟད་གྱི་སྐྱོན་འདས་པའི་དུས་
 ན་ཡང་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་ཞིང་བདེ་བར་བྱས་སོ། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། འདས་པའི་དུས་
 ན་བཟ་ཟེ་འདི་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་མཛད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀུ་སྐལ་
 བ། བྱི་ལྡན་མིན་དུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང། བྱིད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། (ཀུན་
 དགའ་བོས་) གསོལ་བ། བྱི་ལེན་དུ་སྐྱོས་པར་འཚོལ་ལོ། ཞེས་གསོལ་བ་དང། བཙམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀུ་སྐལ་རྟོ།

The story

ལྡན་འདས་པའི་བསྐལ་བ་གངས་མེད་ཚང་མེད་པའི་པ་རོལ་ན་རྒྱལ་པོ། མཚོས་པ་། ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱོར་
 ལྷུ་སྟེ། ཚོས་བཞེན་དུ་སྲིད་འཚོའི་དེའི་ཚུལ་དེ་ན་བཟ་ཟེ་དེ་དེ་བྱིག་པ་ཅེན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱོར་
 འདུག་སྟེ། རབ་དུ་དབུལ་མོངས་པ། བཟའ་བ་དང་བལོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གོ་དེས་བྱིས་བདག་ཅིག་
 ལ་སྤང་ཞིག་འབྲུག་ཏེ། ཉེན་པར་སྐྱོད་ནས་སྤང་དེ་མེད་དེ་བྱིས་བདག་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་བ་དང། དེ་
 ན་བྱིས་བདག་འོ་ཞེ་ཟན་ལྟེ། དེ་བྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྤང་དེ་བྱིས་གྱི་ནང་དུ་བཏང་བ་དང། སྤང་སྟོ་
 གཞན་ཞིག་དུ་སོང་ནས་སྐྱོར་རྟོ། བྱིས་བདག་དེ་ཟན་འོ་ཞེས་ནས་ལངས་པ་དང། དེ་ན་སྤང་མ་
 མཚོང་ནས་དེས་དབྱིག་པ་ཅན་པ་ལ་ «སྤང་ག་ཟེ་?» ཞེས་བྱས་པ་དང། དེས་སྐྱས་པ། «བྱིད་ཀྱི་
 བྱིས་གྱི་ནང་དུ་བཏང་དོ།» བྱིད་ཀྱིས་དའི་སྤང་འོ་ཞེས་བྱིས་སྤང་སྤང་བྱིན་ཅིག་།
 ཅས་སྐྱས་པ་དང། དེས་སྐྱས་པ། «ངས་མ་བོར་དོ།» བྱིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འགྲོགས་ཏེ་བྱས་
 པའི་ཐང་དུ་འདོད་དང། དེས་འབྲུ་བྱ་བ་གྱི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྟོག་པར་འབྲུར་རོ།
 ཞེས་སྐྱས་ནས་དེ་གཉིས་དོད་བཏང་།

Problems on the way

མི་གཞན་ཞིག་གི་ཏེ་མོད་མ་ཞིག་འོ་ཞེས་ནས། དེས་ (དབྱིག་པ་ཅན་) ལ་སྐྱས་པ། «ཏེ་མོད་མ་
 མ་བཏང་།» ཞེས་སྐྱས་ནས། དེས་དོ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་འཕངས་པ་དང། ཏེའི་རྐང་པ་ལ་ཕོག་ནས་རྐང་
 པ་ཅེ་ཅག་གོ་དེས་སྐྱས་པ། «བྱིད་ཀྱིས་དའི་ཏེ་བསད་ཀྱིས་དའི་ཏེ་བྱིན་ཅིག་།» བྱིད་
 ཅིའི་བྱིར་ཏེ་བྱིན་ཟེ། དེས་སྐྱས་པ། «རྐྱར་ཤོག་། རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོད་དང། དེས་འབྲུ་བྱ་བ་
 གི་ཞལ་ཚེ་གཙོང་དུ་འོང་དོ།» ཞེས་སྐྱས་ནས་དེ་དག་དེ་དུང་སོང་བ་དང། (དབྱིག་པ་ཅན་)

མཚན་ལྟེ་གུ་མ་མོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「སོང་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོག！」 དེས་སྐྱེས་པ། 「གཅིག་
ཏུ་ན་བདག་གི་ཁྱོད་ལས་ད། གཉིས་ལུ་ན་འདི་ལྟེ་བདག་གི་ཁྱོད་ལས་ད་བསམ་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ལོ་
རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲོད། དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ཞལ་ཆེ་བཅད་དེ། <དབྱིག་པ་ཅན་> ལ་ཡུས་བྱིན་
ནས་ཉེས་པ་ཀྱན་ལས་ཐར་དོ།

Two other suits

རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་བུད་མེད་གཉིས་ཤིག་ལོ་བུ་གཅིག་ལ་བརྗོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྐོ་མཁས་པས་བརྟགས་ནས་བུད་
མེད་གཉིས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། 「ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བུད་ལག་པ་དེ་དེ་ནས་བུད་ལྟེ་དོངས་
ལ་གང་གིས་ཐོབ་པ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལོ།」 ཅེས་བསྐོ་བ་དང་། ལུའི་མ་ལོ་མ་ཡིན་པ་དེས་ཤི་བུ་ལ་སྐྱོང་
ཆེ་ལོ་མེད་པས་སྐྱོད་ཀྱིས་མི་དོགས་ཏེ་མཐུ་ཅི་ལོ་ཡོད་པས་དངས་སོ། ལུའི་མ་ལོ་གང་ལོ་ཡིན་པ་དེས་ཤི་བུ་
ལ་བུས་པས་སྐྱོད་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་ཀྱང་དག་ཏུ་མི་འདིན་ནོ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྟོགས་
ནས་དུག་ཏུ་དངས་པ་དེ་ལ་「འདི་ལོ་ལྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་ལོ་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་མེད་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བུ་ལོ་ཡིན་
པས་ན། དང་པོར་སྐོས་ཤིག་ལོ།」 ཅེས་བུས་པ་དང་། དལ་ཀྱིས་འདེན་པའི་བུ་ལོ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་བུ་ལོ་
ཁྱོད་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་མི་གཉིས་ཤིག་ལོ་རས་ཡུག་གཅིག་ལ་བརྗོད་དོ། རྒྱལ་པོའི་དང་དུ་འོངས་པ་
ལས་རྒྱལ་པོས་བརྟགས་ནས་ཞལ་ཆེ་གོང་མ་ལོ་བཞིན་དུ་བཅད་དོ།

Answers of the king

དེ་ནས་ <དབྱིག་པ་ཅན་ཀྱིས་> རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་དོ། 「འདི་དག་གིས་བདག་ལོ་
བུད་ལྟེ་ཁྱོད་ཅིང་མཆི་བ་ན། རྒྱལ་ཞིག་ལོ་འཕྲིན་དུ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་མཆིའོ།」 བདག་ལོ་ཁྱོད་ལོ་
ནས་ཕྱིར་འབྱུང་པའི་ཆོ་ལོ་ལྟེ་བདེ། སྐར་འཇུག་པའི་ཆོ་ལོ་ལྟེ་སྐྱུག་བཟུལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐར་གྱུར་པ་ལུས་
ཤིག་ལོ། ཅེས་མཆིའོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「སྐྱལ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱིས་ཤིག་ལོ། ཁྱོད་མེ་ཁྱོ་
ཤིང་བཀེས་པས་ཁྱོད་ནས་འབྱུང་པའི་ཆོ་ལོ་བདེའོ། ཕྱིར་བུད་ནས་ཁ་བས་མང་དུ་ཚོས་ལ་བུ་རྩ་མས་
ཀྱིས་བཅོས་པས་ཁྱོད་ཁོས་ཏེ་སྐོས་པོར་གྱུར་པས་སྐར་འཇུག་པའི་ཆོ་ལོ་ཁྱོད་ལ་ཐོངས་ནས་སྐྱུག་བཟུལ་
སོ་ལོ། ཞེས་ཀྱིས་ཤིག་ལོ། 「ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟེ་བུ་ལྱི་ཚོད་ཤེས་ལ་མི་ཁྱོ་ན། ཇི་སྐར་ཕྱིར་འབྱུང་བ་
དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་འཇུག་གོ། ཞེས་སྐྱེས་ཤིག་ལོ། དེ་ནས་ན་རྒྱུང་མ་གཞན་རུའི་ཕྱིན་ལོ་སྐྱེས་པ་
དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「ན་རྒྱུང་མ་གཞན་རུ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་མཚའ་བོ་ཞིག་ལོ་
འདུག་སྟེ། མམ་ལོ་གྲོས་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་ན་མཚའ་བོ་ལ་ཆགས་པས་པ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་འདོད།
ནམ་ལོ་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་ན་མཚའ་བོ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྟེ་ལྟེ་ལོ་ཆགས་པས་གྲོས་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་
འདོད་པ་ལོ་ཡིན་ཀྱིས། གནས་གཅིག་ཐུང་ལ་གཅིག་ལེགས་པར་བུད་པ་ཤིག་དང་། དེ་སྐྱུ་བུའི་གཞོན་པ་ལོ་
མེད་པར་འབྱུང་རོ་ལོ། ཞེས་སྐྱེས་ཤིག་ལོ། གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་གཞོན་ལོ་ལ་བུ་ལོ་ལྟེ་ལོ་འདུག་
པའི་ཕྱིན་ལོ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱེས་པ། 「ཤིང་དེའི་འོག་ན་གསེར་ལོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་
སྐྱན་པ་ལོ་ཡིན་ནོ། ཤིང་གཞན་ཀྱི་དུང་ན་གསེར་མེད་པས་སྐྱོད་ལོ་མི་སྐྱན་ནོ། ཞེས་ཀྱིས་ཤིག་ལོ། རྒྱལ་

པོས། <དབྱིག་པ་ཅན་> །ལ་སྐྱེས་པ། །ཚུད་ལ་ཞེས་པ་འང་དུ་བྱུང་ཡང་ངས་བཏང་བོ། ཚུད་འོ་
ནི་དབྱུང་པོ་ངས་ཀྱིས། ཤིང་གི་འོག་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་འོ་ཡོད་པ་འོ་རྟོགས་ལ་ཁྱེར་ཅིག། ། དབྱིག་པ་
ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་བསྐོ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཕྱིན་ཡང་བསྐོ་ནས་ཤིང་བྱང་ནས་གསེར་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཁྱེར་གྱི་
དེ་ཕྱིན་ཅང་སོ་སོས་རྒྱགས་ནས་ཅས་ཀྱང་མི་བེལ་ཏེ་ཚོག་ཅིག་ཏུ་བྱུག་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་པར་གྱུར་ཏོ།

Afterward

<ཀུན་དགའ་བོ།> དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ <མཛེས་པ་> དེ་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག།
དེ་ནི་ད་ལྟར་ང་འོ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བཟམ་ཟེ་ <དབྱིག་པ་ཅན་> དེ་ནི་བཟམ་ཟེ་ <
ཕྱིན་ཏེ་ལོ་གུ་ཤ།> ། འོ་ཡིན་ནོ། ངས་རྒྱན་ཡང་སྐྱུག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱིན་ནས་བདེ་སྐྱིད་པར་བྱས་སོ། ང་འདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐུལ་ལས་ཐར་བར་བྱས་
ཏེ་ཟད་མི་ཤེས་བའི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཕྱིན་ཏོ། ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་ཅས་བཀའ་རྩལ་
ནས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ <ཀུན་དགའ་བོ་དང་> འཁོར་མང་པོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལ་རྗེས་སུ་འོ་ཡི་རང་ནས་མདོན་པར་དགའོ། ། རྣམ་བཤག་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་རྟེ་སྐུ་
ཅུ་དགུ་པའོ།